

Transpordiamet
Valge tn 4
11413 LASNAMÄE LINNAOSA,
TALLINN, HARJU MAAKOND

08.04.2026 nr 21.3-1.2/04140

Taotlus Tartu U-space õhuruumi loomiseks

Käesolevaga teeme ettepaneku algatada Tartu linna ning sellega külgnevate piirkondade määratlemine U-space õhuruumina vastavalt **Euroopa Komisjoni rakendusmäärusele (EL) 2021/664**, mis sätestab ühtse õigusraamistiku mehitamata õhusõidukite (UAS) ohutuks integreerimiseks Euroopa õhuruumi ning U-space teenuste pakkumiseks. Määruse eesmärk on luua mehhanismid, mis võimaldavad ohutut, turvalist ja koordineeritud mehitamata lennutegevust eelkõige linnalises ja suurema asustustihedusega keskkonnas. Lisaks rõhutame, et U-space õhuruumi kindlaks määramine eeldab rakendusmääruse kohaselt õhuruumi riskihindamise läbiviimist, mille alusel otsustatakse õhuruumi kasutamise tingimused ja võimalikud täiendavad U-space teenused.

U-space õhuruumi loomine Tartus on põhjendatud mitmel tasandil. Esiteks eeldab tänapäevane linnakeskkond kasvava droonikasutuse tingimustes digitaalset ja automatiseerimist võimaldavat lennuliikluse korraldamist, mis tagab ohutuse nii mehitamata kui mehitatud lennuliiklusele. Rakendusmääruse (EL) 2021/664 kohaselt peavad kõik U-space õhuruumis toimuvad lennud kasutama vähemalt järgmisi teenuseid:

- võrgutuvastusteenus, mis võimaldab droonide kaugidentimisteabe katkematut töötlemist kogu lennutegevuse kestel;
- geoteadlikkuse teenus, mis annab teavet kohalduvate õhuruumi piirangute ja käitamistingimuste kohta;
- UASi lennuloa teenus, mis väljastab igale lennule loa ja tagab konfliktivaba lennutegevuse teiste õhuruumi kasutajatega;
- liiklusteabeteenus, mis jagab teavet muu lähedalasuva lennuliikluse kohta.

Need teenused loovad aluse ohutuks ja koordineeritud lennutegevuseks. Riskihindamise tulemusena võib täiendavalt kohustuslikuks osutada ka ilmateabeteenus ja lennuloa tingimuste täitmise järelevalve teenus. Rakendusmäärus (EL) 2021/664 rõhutab ka liikuvuse digitaliseerimise ja kõrgema automatiseerituse vajadust, eriti piirkondades, kus toimub arvukas ja samaaegne mehitamata lennutegevus või kus droonid tegutsevad koos mehitatud lennuliiklusega. Sellisel juhul on U-space mehitamata lennutegevuse võimaldaja ning loob tingimused õhuruumi ohutuks kasutamiseks.

Teiseks tuleneb U-space õhuruumi loomise vajadus otseselt Tartu Teaduspargi poolt juhitud **Smart Skies** projekti edasistest tegevustest, mille raames kavandatakse ja testitavad lahendused – sh rutiinne mehitamata lennutegevus väljaspool otsenähtavust (BVLOS) – eeldavad määrusekohast U-space raamistikku, et tagada lennuluude automatiseeritud menetlemine, lennutegevuse järelevalve ning mitme teenuseosutaja samaaegne koostöö ja standardiseeritud infovahetus. Tarviliku õhuruumiprotseduuri ja U-space teenuste puudumisega kaasneb risk, et osa katsetegevusi jääb ellu viimata või piirdub minimaalse ulatusega.

Kolmandaks on Tartu linnal, kõrgkoolidel ja teadusasutustel, kohalikel ettevõtetel ning droonitehnoloogia arendajatel tugev motivatsioon panustada U-space ökosüsteemi kiiremasse arengusse. Avaliku ja erasektori ühine huvi katsetada uusi teenusmudeleid, valideerida tehnilisi lahendusi ning arendada välja rahvusvaheliselt konkurentsivõimeline drooniteenuste turg on kooskõlas Rakendusmääruse (EL) 2021/664 laiemate eesmärkidega tõsta sektori digivalmidust ja võimaldada üleeuroopalise droonituru tekkimist. Lisaks on see kooskõlas Euroopa droonistrateegia suunaga võimaldada mehitamata ja mehitatud lennuliikluskorralduse lahenduste koostöimivust, sh arendada integreeritud side-, navigatsiooni- ja seiresüsteeme, ning toetada suuremahulisi katsetusi ja teadusarendustegevust.

Lähtudes eeltoodust palume Transpordiametil algatada Tartu piirkonnas ametlik U-space õhuruumi määramise ja kehtestamise protsess ning algatada vajalikud tehnilised, õiguslikud ja protseduurilised ettevalmistused (sh õhuruumi riskianalüüs) koostöös kohaliku omavalitsuse, Lennuliiklusteeninduse AS-i, Eesti Lennuakadeemia, teadusasutuste ja erasektoriga. Tartu U-space õhuruumi loomine looks olulise arengutõuke Eesti droonisektorile, toetaks riikliku innovatsioonipoliitika eesmärke ning looks eeldused uute teenuste ja ettevõtluse kasvuks, võimaldades pakkuda elanikkonnale paremaid, tõhusamaid ja turvalisemaid drooniteenuseid. Tartus piloteeritud U-space'i oleks seejärel lihtsam rakendada ka mujal Eestis.

Oleme valmis vajadusel esitama täiendavat infot või osalema aruteludel, et aidata kaasa Tartu U-space õhuruumi loomise protsessile.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Priit Humal
Abilinnapea